

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/39/2018
Identifikačné číslo spisu: 6017200535
Dátum vydania rozhodnutia: 21.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6017200535.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Zuzany Ďurišovej v právnej veci žalobcu: Krajská prokuratúra Banská Bystrica, Partizánska cesta 1, Banská Bystrica, proti žalovanému (sťažovateľovi): Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, Banská Bystrica, za účasti ďalších účastníkov konania: 1/ HYDROSIGN, s.r.o., Bakossova 3B, Banská Bystrica, IČO: 36 868 531, 2/ Ing. T. V., bytom T., 3/ Slovenský rybársky zväz - rada Žilina, Andreja Kmeťa 50, Žilina, 4/ Vlastníci príľahlých pozemkov par. č. C-KN 562,2, 626/1 (KN-E parc. č. 2919/5) 1561, 1564, 1565, 1590, 1593, 1594, 1595, 1596, 1609, 1610, 1789, 1801, 1924, 2387, 2390, 2392, 2393, 2394, 2400, 2405, 2406, 2407, 2410, 2411, 3956, 3957, 3986, v k. ú. J. (§ 34 ods. 2 stavebného zákona), 5/ Okresný úrad Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. gen. M. R. Štefánika 40, Brezno, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BB-OVBP2-2016/026320, TS zo dňa 3. októbra 2016, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/114/2017-264 zo dňa 3. mája 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/114/2017-264 zo dňa 3. mája 2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Sťažovateľ rozhodnutím č. OU-BB-OVBP2-2016/026320, TS zo dňa 03.10.2016 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) rozhodol o zamietnutí odvolaní ďalších účastníkov 2/ a 3/ proti rozhodnutiu Obce Dolná Lehota z 18.05.2016 sp. zn. UR-381/14 o umiestnení stavby „Malá vodná elektrárň Dolná Lehota“ (ďalej len „prvostupňové správne rozhodnutie“), ktoré zároveň potvrdil.

2. Preskúmané rozhodnutie žalovaného napadol žalobca protestom sp. zn. Kd 195/16/6600-8 zo dňa 21.12.2016 (ďalej len „protest“), ktorý bol doručený sťažovateľovi dňa 23.12.2016. Vzhľadom k tomu, že sťažovateľ protestu nevyhovel, predložil ho nadriadenému orgánu Ministerstvu dopravy a výstavby

SR. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, sekcia výstavby rozhodnutím č. 11482/2017/sv/19357 zo dňa 10.03.2017 rozhodlo tak, že protestu nevyhovelo.

3. Proti tomuto rozhodnutiu bol podaný žalobcom rozklad, o ktorom dňa 12.06.2017 rozhodol Minister dopravy a výstavby SR rozhodnutím č. 55/2017 sp. zn. 16290/2017/SL/39546-M, tak, že rozklad žalobcu a ďalšieho účastníka 2/ zamietol.

II.

Konanie na krajskom súde

4. Proti preskúmanému rozhodnutiu podal žalobca správnu žalobu. Krajský súd napadnutým rozsudkom zrušil preskúmané rozhodnutie a vec vrátil sťažovateľovi na ďalšie konanie z nasledujúcich dôvodov:

- skutočnosť, že z rozhodnutia o umiestnení stavby vyplýva, že stavba bude umiestnená tak ako je zakreslená v projektovej dokumentácii pre vydanie územného rozhodnutia stavby „Malá vodná elektráreň Dolná Lehota“ vo výkrese situácie, ktorú spracoval autorizovaný stavebný inžinier Ing. C. X., nenahrádza zákonnú povinnosť, podľa ktorej musí byť grafická príloha súčasťou vyhotovenia a oznámenia rozhodnutia o umiestnení stavby.

- zo zákonnej úpravy nevyplýva, že splnením podmienky pripojenia situačného výkresu k návrhu na územné rozhodnutie a súčasného stavu územia na podklade katastrálnej mapy dvoch vyhotoveniach v zmysle § 3 ods. 3 písm. a) vyhlášky č. 453/2000 Z. z. by sa takýto situačný výkres, ako príloha návrhu, stal automaticky súčasťou napadnutého rozhodnutia. Takýto výklad zákonnej úpravy nie je v súlade s jej znením, ani v súlade so zámerom zákonodarcu oboznámiť účastníkov konania s grafickou prílohou územného rozhodnutia priamo v oznámenom rozhodnutí, ktorá má tvoriť prílohu rozhodnutia. Skutočnosť, že účastníci konania majú právo nahliadnuť do spisového materiálu túto povinnosť správneho orgánu nenahrádza.

- námietku, týkajúcu sa povinnosti správnych orgánov v danom prípade postupovať podľa § 119 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len "stavebný zákon") nepovažuje správny súd za dôvodnú. Stavebný zákon taxatívne vymedzuje situácie, ktoré odôvodňujú aplikáciu § 119 ods. 3 a tieto dôvody nemožno rozširovať. Určenie iného orgánu na konanie a rozhodovanie vo veci, ako by bol príslušný treba chápať ako výnimku z pravidiel a uplatňovať ju reštriktívne.

- v tomto prípade príslušná obec ako stavebný úrad nebola navrhovateľom, stavebníkom alebo vlastníkom stavby, alebo žiadateľom o povolenie terénnych prác a úprav alebo zariadení, ktoré boli predmetom konania a teda skutočnosť, že obec bola súčasne účastníkom územného konania ako vlastník dotknutých pozemkov a zároveň aj orgánom, ktorý rozhodoval v 1. stupni ako stavebný úrad v územnom konaní nenapĺňalo podmienku v zmysle § 119 ods. 3 stavebného zákona.

- k žalobnej námietke týkajúcej sa vyjadrenia (záväzného stanoviska) Okresného úradu Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie zo dňa 14. 1. 2016 sp. zn. OU-BR-OSZP-2016/000343-005, ev. č. 7/vyj/2016 a jeho rozpornosti so záväzným stanoviskom Okresného úradu Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie zo dňa 19.5.2015 sp. zn. OU-BR-OSZP-2015/0003429 je nutné konštatovať, že žalobca predmetné opatrenie zo dňa 14.01.2016 žiadal preskúmať podľa § 191 ods. 3 písm. b) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“), avšak vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutím Ministerstva životného prostredia SR z 21. 9. 2017 sp. zn. 5887/2017 - 6. 3 bolo v II. stupni vyhovené protestu Okresného prokurátora v Brezne sp. zn. Pd 158/16/6603 z 2. 2. 2017, predmetné opatrenie bolo zrušené, v zmysle § 63 S.s.p. došlo žalobcom k späťvzatiu všeobecnej správnej žaloby v časti týkajúcej sa návrhu na posúdenie zákonnosti a zrušenia skôr vydaného opatrenia podľa § 27 ods. 1 S.s.p.

- napriek nezmeneným pomerom a ani podstatnej zmene skutkových okolnosti okresný úrad vo veci vydania územného rozhodnutia na stavbu už 2. záväznom stanovisku nemal námietky, pričom pre dotknuté záujmové územie stále platí, že je územím s 3. stupňom ochrany a krajiny vlastného územia Národného parku Nízke Tatry a územím s 2. stupňom ochrany, v ochrannom pásme Národného parku Nízke Tatry. Stavba je situovaná v chránenom vtáčom území Nízke Tatry, ako aj v území európskeho významu Ďumbierske Tatry. Z tohto dôvodu možno opatrenie považovať za zmätočné a nepreskúmateľné, načo mal žalovaný, ako aj prvostupňový orgán verejnej správy vo svojom rozhodnutí prihliadať. Keďže tak neučinili, zaťažili svoje rozhodnutia vadou nepreskúmateľnosti.

- orgány konajúce v územnom konaní vo svojich rozhodnutiach nereagovali na predložené protichodné stanoviská dotknutého orgánu Okresného úradu Brezno a zároveň nevyvodili žiadne právne závery a neuložili žiadne požiadavky na ochranu prírody podľa § 37 ods. 2, § 39a ods. 2 písm. a) písm. c) písm. d) stavebného zákona v nadväznosti na zákon č. 543/2002 Z.z.

- stavebné úrady si nespĺnili povinnosť určiť v rozhodnutí podmienky, ktorými sa zabezpečí starostlivosť o ochranu prírody, čím nebola poskytnutá základná podmienka zákonnosti rozhodnutia a to ochrana prírody.

- k namietanému uplatneniu koncentračnej zásady v súvislosti s odvolaním ďalšieho účastníka 2/ správny súd uvádza, že správne orgány nesprávnym spôsobom vyhodnotili námietky, ktoré boli podané v jej odvolaní. Je nutné rozlišovať podanie námietok, ktoré mohli byť uplatnené pri ústnom pojednávaní, respektíve v lehote určenej stavebným úradom, od námietok, ktoré sa týkajú nesprávneho právneho posúdenia skutočného stavu veci v rozhodnutí o umiestnení stavby. Poukázanie na nesprávne právne posúdenie veci a na pochybenia, ktoré vznikli nesprávnym procesným postupom, nemôže podliehať koncentračnej zásade konania.

- ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu, odvolací orgán v nadväznosti na nesprávne právne posúdenie odvolania účastníčky konania si nevyžiadal stanovisko od dotknutého orgánu príslušného na vydanie záväzného stanoviska. Z tohto dôvodu aj v tejto časti považuje správny súd žalobnú námietku za dôvodnú.

- spisový materiál je vedený neprehľadne, jednotlivé registrátorne záznamy nekorešponujú s obsahom spisu a vedenie spisu je v rozpore s Vyhláškou č. 410/2015 Z. z. Ministerstva vnútra SR o podrobnostiach výkonu správy registratúry orgánov verejnej moci a o tvorbe spisu.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti/stanoviská

A)

5. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu uvedeného v

- § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t.j. z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

6. Sťažovateľ v sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. namieta nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom v bode č. 41, v bode č. 53 a sním súvisiace body č. 49-52, a v bode č. 54 napadnutého rozsudku. K bodu č. 54 uviedol, s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/348/2009, že účastníci boli oboznámení s úplným návrhom na vydanie územného rozhodnutia a v určenej lehote mohli uplatniť svoje námietky, ak tak neurobili nemožno k nim vôbec prihliadať. Stavebný zákon neuvádza žiadne výnimky z koncentračnej zásady. Administratívny spis považoval za predložený v dostatočnej dobe pre riadne posúdenie podaného odvolania.

7. Z uvedených dôvodov navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby kasačný súd priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok.

B)

8. Ďalší účastník 3/ vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti najmä uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s rozsudkom krajského súdu a považuje ho za správny. Navrhol, aby súd kasačnú sťažnosť zamietol.

C)

9. Ďalší účastník 1/ v vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sa so znením kasačnej sťažnosti stotožňuje.

D)

10. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že rozsudok krajského súdu považuje za správny a zákonný. Navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť.

E)

11. Ďalší účastník 2/ vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že krajský súd rozhodol v súlade so zákonom a kasačnú sťažnosť považoval za nedôvodnú. Navrhol, aby súd kasačnú sťažnosť zamietol.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

12. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podala oprávnená osoba včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 S.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Takto kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 21. novembra 2018 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa § 32 ods. 1 S.s.p., účastníkmi konania sú žalobca, žalovaný a ďalší účastníci, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 32 ods. 3 S.s.p., ďalšími účastníkmi sú tí,

- a) ktorí boli účastníkmi administratívneho konania,
- b) na ktorých sa pre nerozlučné spoločenské práva a povinnosti so žalobcom alebo účastníkmi administratívneho konania musí tiež vzťahovať rozhodnutie správneho súdu,
- c) ktorých za účastníkov označuje zákon.

Podľa § 32 ods. 4 S.s.p. účastníci podľa odseku 3 písm. a) a b) sa môžu svojho účasti v konaní pred správnym súdom výslovne vzdať ústne do zápisnice na pojednávaní alebo písomne s osvedčením pravosti podpisu alebo zaručeným elektronickým podpisom.

Podľa § 108 ods. 1 S.s.p., ak predseda senátu nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, predvolá na účastníkov konania, ich zástupcov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Ak je účastník konania zastúpený zástupcom na celé konanie, predvolanie sa doručuje iba tomuto zástupcovi. Účastníka konania správny súd predvolá, ak je potrebné, aby ho vyslúchol, alebo ak je jeho osobná prítomnosť nevyhnutná.

Podľa § 182 ods. 1 S.s.p., v správnej žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie druhu žaloby,
- b) označenie žalovaného, ďalších účastníkov podľa § 32 ods. 3 a osôb zúčastnených na konaní podľa §

41 ods. 1,

c) označenie napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia a deň jeho vydania, prípadne označenie výrokov, ktoré žalobca napáda, ak sú tieto samostatné a oddeliteľné a žaloba nesmeruje voči celému rozhodnutiu alebo opatreniu,

d) deň oznámenia napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia žalobcovi podľa § 181 ods. 1 alebo deň právoplatnosti rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora podľa § 181 ods. 2 alebo deň právoplatnosti napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia podľa § 181 ods. 3 alebo uvedenie, že žalobca sa považuje za opomenutého účastníka,

e) dôvody žaloby, z ktorých musí byť zrejmé, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov žalobca považuje napadnuté výroky rozhodnutia alebo opatrenia za nezákonné (ďalej len „žalobné body“),

f) označenie dôkazov, ak ich žalobca navrhuje vykonať,

g) vyjadrenie, či žalobca žiada nariadenie pojednávania; na neskoršiu žiadosť žalobcu o nariadenie pojednávania správny súd neprihliada,

h) návrh výroku rozhodnutia (ďalej len „žalobný návrh“).

Podľa § 142 ods. 1 S.s.p., rozsudok sa doručuje účastníkom konania, osobám zúčastneným na konaní a zainteresovanej verejnosti, prípadne ich zástupcom, do vlastných rúk.

Podľa § 450 ods. 3 S.s.p., krajský súd doručí kasačnú sťažnosť všetkým účastníkom konania s výzvou, aby sa vyjadrili k jej obsahu v lehote nie kratšej ako 15 dní, s poučením, že inak sa bude konať bez ich vyjadrenia.

Podľa § 462 ods. 1 S.s.p., ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

Podľa § 25 S.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

Podľa § 133 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "C.s.p."):

(1) Fyzická osoba sa v žalobe označuje menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu alebo pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom.

(2) Právnická osoba sa v žalobe označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla a identifikačným číslom organizácie, ak je pridelené.

Podľa § 106 ods. 3 C.s.p., ak fyzická osoba nemá adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, doručuje súd písomnosti tejto fyzickej osobe oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Písomnosť sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručeníu, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

Podľa § 21 ods. 2 vyhlášky č. 543/2005 o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresne sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy (ďalej len "Vyhláška"), vyhlášky, písomnosti súdu a údaje podľa odseku 1 sa zverejňujú aj v elektronickej podobe na webovej stránke súdu, a to v ten istý deň, ako sa vyvesia na úradnej tabuli podľa odseku 1.

Podľa § 141 ods. 1 Vyhlášky, ak osobitný predpis ustanovuje, že rozhodnutie súdu má byť vyvesené na úradnej tabuli súdu alebo ak má súd vyhláškou zverejniť určené údaje na úradnej tabuli súdu, vyvesí sa na úradnej tabuli toto rozhodnutie alebo vyhláška a vyznačí sa v nich, kedy sa tak stalo. Ak uplynie doba, počas ktorej malo byť rozhodnutie súdu alebo vyhláška vyvesená, zvesia sa z úradnej tabule, vyznačí sa na nich, kedy sa zvesili a odovzdajú sa na založenie do príslušného súdneho spisu.

13. Kasačný súd prioritne dáva do pozornosti, že správne súdnictvo a oprávnenia prokuratúry v netrestnej mimosúdnej oblasti (dozor prokuratúry) predstavujú dva navzájom prepojené piliere jedného systému dodržiavania zákonnosti v postupe a rozhodovaní orgánov verejnej správy. Každý z nich sa však podieľa na preskúmaní zákonnosti rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy iným spôsobom. Správne súdy poskytujú ochranu subjektívnym právam účastníkov správneho konania a žaloba prokurátora slúži k plneniu úloh prokuratúry v zmysle ustanovení zákona č.153/2001 Z. z. o prokuratúre (ďalej len ako „zákon o prokuratúre“) chráni objektívne právo.

14. Zo spisu krajského súdu vyplýva, že žalobca v žalobe ďalšieho účastníka 4/ označil ako „Vlastníci príľahlých pozemkov par. č. C-KN 562,2, 626/1 (KN-E parc. č. 2919/5) 1561, 1564, 1565, 1590, 1593, 1594, 1595, 1596, 1609, 1610, 1789, 1801, 1924, 2387, 2390, 2392, 2393, 2394, 2400, 2405, 2406, 2407, 2410, 2411, 3956, 3957, 3986, v k. ú. J. I. (§ 34 ods. 2 stavebného zákona).“ Uznesením krajského súdu č. k. 23S/114/2017-121 zo dňa 25.09.2017 bol žalobca vyzvaný na doplnenie správnej žaloby v časti označenia ďalších účastníkov podľa § 182 ods. 1 písm. d) v spojení s § 32 ods. 3 S.s.p a na predloženie potrebného počtu rovnopisov žaloby.

15. Proti uzneseniu podal žalobca sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že požiadavka na predloženie uvedeného počtu rovnopisov a osobitnom označení všetkých účastníkov konania je pre žalobcu zaťažujúca natoľko, že mu bráni v pokračovaní v konaní, predmetom ktorého je ochrana verejného záujmu. Orgány prokuratúry by nenáležitým postupom vyššieho súdneho úradníka ako orgány ochrany zákonnosti boli nútené k úkonom, ktoré im v podstate znemožňujú brániť zákonnosť v zmysle § 61 písm. b) S.s.p. Okruh účastníkov ustanovuje vždy osobitný predpis, v danom prípade § 34 ods. 2 Stavebného zákona. O sťažnosti rozhodol sudca krajského súdu tak, že uznesenie zo dňa 25.09.2017 zrušil s odôvodnením, že striktným uplatnením § 182 ods. 1 písm. b) S.s.p. by došlo k neprimeranému zaťaženiu žalobcu pri uplatňovaní svojich oprávnení a takýto postup, ktorý zvolil vyšší súdny úradník by znemožnil prístup k správne súdu.

16. Kasačný súd v tejto súvislosti konštatuje, že nakoľko prokurátor prostredníctvom využitia svojej aktívnej žalobnej legitímácie sleduje prioritne ochranu zákonnosti (objektívneho práva) pričom ochrana subjektívnych práv a právom chránených záujmov je z tohto pohľadu sekundárna alebo môže absentovať, v správnom súdnictve súdy poskytujú ochranu subjektívnym právam účastníkov správneho konania, preto v správnom súdnom konaní ochrana objektívneho práva nie je možné povýšiť nad ochranu subjektívnych práv, ako v predmetnej veci.

17. Súd poukazuje na to, že konanie pred správnym súdom nie je neformálne, preto správna žaloba, ktorá iniciuje správne súdne konanie musí obsahovať zákonom stanovené náležitosti ako všeobecné, tak aj osobitné. V predmetnej veci žalobca označil nesprávne a v rozpore so zákonom ďalších účastníkov 4/ iba označením parcely s odkazom na § 34 ods. 2 stavebného zákona bez toho, aby uviedol ich meno, priezvisko, adresu trvalého pobytu alebo pobytu a dátum narodenia a v prípade právnických osôb jej názov alebo obchodné meno, adresu sídla a identifikačné číslo organizácie, ak je pridelené. V zmysle § 25 S.s.p. označenie ďalších účastníkov uvedením parcelného čísla pozemkov, ktorých sú vlastníkom však nepostačuje. Žalobca musí označiť úplný okruh účastníkov konania podľa administratívneho rozhodnutia alebo opatrenia, ktoré napáda žalobou. Ak sa na administratívnom konaní zúčastňovali iní účastníci konania, ktorí sú v rozhodnutí uvedení, žalobca ich v žalobe označí ako ďalších účastníkov konania. Dôvodom tohto postupu je skutočnosť, že právoplatné administratívne rozhodnutie alebo opatrenie bolo záväzné pre všetkých účastníkov konania a vytvorilo pre nich novú právnu situáciu. Zrušením rozhodnutia alebo opatrenia v konaní pred správnym súdom dochádza k zmene právneho postavenia aj ostatných účastníkov administratívneho konania. Z toho dôvodu je nevyhnutné, aby sa s nimi konalo aj pred správnym súdom. (Hanzelová, I., Rumana, I., Šingliarová, I. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016, s. 294.). Okruh ďalších účastníkov je zistiteľný z administratívneho spisu (v predmetnej veci aj z katastra nehnuteľností), pričom správne označenie účastníkov konania v konaní o žalobe je nevyhnutným procesnoprávnym predpokladom pre meritorne vybavenie žaloby.

18. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že ďalší účastník je špecifickým pojmom správneho súdnictva. Označujeme ním osobu, ktorá je ako účastník administratívneho konania alebo ktorá je pre nerozlučné spoločenstvo práv a povinností so žalobcom alebo účastníkom administratívneho konania priamo dotknutá na svojich hmotnoprávných právach zrušením administratívneho rozhodnutia správnym súdom. Tento inštitút bol rozvinutý súdnou praxou. Ak bolo totiž predmetom súdneho prieskumu rozhodnutie s konštitutívnymi účinkami (napr. rozhodnutie katastrálneho úradu o vklade vlastníckeho práva) a žalobu podal iba jeden z účastníkov administratívneho konania, tak ostatní účastníci sa o zrušení rozhodnutia o vklade dozvedeli až z následnej zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Z uvedeného je zrejmé, že ak administratívne rozhodnutie vytvára nový právny režim pre viaceré osoby, tak potom všetky tieto osoby musia mať možnosť byť informované o tom, že niektorá z nich podala správnu žalobu a domáha sa zrušenia rozhodnutia. Rovnako musia mať možnosť sa k veci vyjadriť. (Hanzelová, I., Rumana, I., Šingliarová, I. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016, s. 75-76.)

19. Nastavenie inštitútu všeobecného účastníctva v aktuálnej procesnej právnej úprave spočíva v automatickom stotožnení účastníka administratívneho konania s účastníkom súdneho preskúmvacieho konania. Kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na ustanovenie § 32 ods. 4 S.s.p., ktorým bol zavedený nový procesný inštitút vzdania sa účastníctva. Nakoľko pribratie účastníkov podľa § 32 ods. 3 a) S.s.p. do správneho konania je automatické (nevyžaduje sa návrh ani súhlas dotknutej osoby) nemusí súčasne vyjadrovať aj ich reálny záujem. Preto sa tohto oprávnenia môže ďalší účastník vzdať podaním v predpísanej forme, ustanovenej v § 32 ods. 4 S.s.p.

20. Kasačný súd po preskúmaní súdneho spis dospel taktiež k záveru, že krajský súd s ďalšími účastníkmi 4/ nekonal, nedoručoval im žalobu ako ani predvolanie na pojednávanie. Napadnutý rozsudok bol ďalším účastníkom 4/ doručovaný postupom podľa § 106 ods. 3 C.s.p. (v spojení s § 25 S.s.p. a § 21 ods. 2 a § 141 ods. 4 Výhlášky), teda bol zverejnený ho na úradnej tabuli súdu od 13.06.2018 do 28.06.2018, avšak súd má za to, že dôvody v zmysle vyššie citovaného § 106 ods. 3 C.s.p. nenastali a preto toto ustanovenie nebolo možné v predmetnej veci aplikovať. Ďalším účastníkom 4/ nebola doručená ani kasačná sťažnosť. Z hľadiska rovnosti účastníkov konania je potrebné, aby boli všetci účastníci konania oboznámení s podaniami ostatných účastníkov konania (rozhodnutia Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 230/03, II. ÚS 168/2012). Možnosť vyjadrenia sa vyplýva z princípu rovnosti zbraní konštantne judikovanej EŠLP.

21. Súd záverom poukazuje na to, že právne posúdenie veci sa týka nielen noriem hmotného práva, ale aj noriem procesného práva. Interpretácia a aplikácia procesno-právnych ustanovení je v širšom zmysle právnym posudzovaním normatívneho textu, pričom správna interpretácia a aplikácia ustanovení procesného práva je jednou zo záruk ústavne konformného poskytovania súdnej ochrany. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné chovanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé iné konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/94 z 10. mája 1994). Z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

22. Vo svetle uvedeného kasačný súd nemohol postupovať inak, ako pristúpiť k zrušeniu napadnutého uznesenia krajského súdu v zmysle § 462 S.s.p. a vráteniu veci súdu na ďalšie konanie. V ďalšom konaní je nevyhnutné, aby krajský súd opätovne vyzval žalobcu na zákonné označenie účastníkov konania a následne postupoval tak, aby umožnil všetkým účastníkom konania uskutočnenie im patriacim procesných práv vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti. Právnym názorom kasačného súdu je krajský súd viazaný (§ 469 S.s.p.). Krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania v zmysle § 467 ods. 3 S.s.p.

23. O návrhu sťažovateľa na priznanie odkladného účinku podľa § 447 ods. 1 S.s.p. kasačný súd osobitne nerozhodol. Vychádzal zo záveru, že o návrhu na priznanie odkladného účinku nie je potrebné rozhodovať tam, kde kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti bez zbytočného odkladu potom, čo

mu bola predložená (v lehote, v ktorej by rozhodoval o samotnom odkladnom účinku).

24. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.